

Byen. Jeg er derved kun bleven bestyrket i den Overbeviisning, at jeg netop har grebet det Rette, at sige stadfæstet det, hvorom man er enig, uden at vente det ene Aar efter det andet efter det, som man ikke saa let bliver enig om.

Lunde: Den sidste ærede Taler gjorde opmærksom paa, hvor langvarigt disse Sager gik. Der er gaaet over 40 Aar, uden at Krigsbestyrelsen har kunnet fatte nogen Beslutning; nu er der Tale om om et Forslag, som skulde hjælpe endeel af Beboerne ude paa Broerne til Rettigheder, som Krigsbestyrelsen troer at kunne tillade. Det skulde jeg aldeles ikke have Noget imod, men jeg skulde kun ønske, at Sagen maatte nu faae sin endelige Afgjørelse, at det ikke for en Deel skal stilles i Bero, og at atter 40 Aar skulle gaae hen, inden der igjen kommer nye Bestemmelser, og som sandsynligvis ville vise, at det, vi nu gjøre, ikke længer da kan være gjældende, thi det er aldeles vist, den høitærede Krigsminister vil vist indrømme det, at Krigsbestyrelsen har ingenslunde været consequent eller været til enhver Tid enig om, hvad den vilde gjøre; det er klart, at den Naade, den har tilstedet at bygge paa, viser, at den har vallet, at den snart har troet at maatte indskrænke Byggfriheden, at den snart har troet at kunne estergive Noget; altsaa siger jeg, det viser sig af Alt, hvad der er skeet i de sidste 40 Aar, at den ikke har vidst, hvad den vilde. Vi høre nu, at den i dette Dieblis endnu ikke veed det, og det var dog at ønske, at det maatte blive endelig bestemt for dem, der her ere udelukkede af Forslaget, om de maatte bygge eller ikke bygge, og hvorledes. Det har aldeles ikke været min Hensigt at ville fremvirke enten det One eller det Andet; om jeg vilde yttre nogen personlig Mening her, saa vilde den ikke meget blive taget tilfølge, men det, jeg ønsker, er kun at faae en sidste Bestemmelse.

Krigsministeren: Naar det af den sidste ærede Taler er anført, at Krigsbestyrelsen i den af ham omhandlede Henseende endnu ikke skulde vide, hvad den vilde, saa maa jeg tilstaae, at jeg er bleven ikke lidt frapperet ved denne Dyring; thi jeg troede herom at have

udtalt mig tydeligt nok sidste Gang. Jeg har nemlig udtalt, hvorledes jeg tænkte mig ved en ydre Linie af en Række Forter at sikke Staden mod et Bombardement, og at jeg tænkte ved Bibeholdelsen af de nærværende Fæstningsværker at vedligeholde den enceinte, som skulde beskytte Staden, hvis en Gjennembryden skulde finde Sted af de ydre Værker. Jeg troer imidlertid, at man ikke godt her kan gaae ind paa en nærmere Udvikling heraf; det er ganske sikkert, at Krigsbestyrelsen i de sidste 40 Aar ikke har været aldeles consequent, og maaskee heller ikke har havt den Mening om Sagen, som den nu har; men det gaaer saaledes i Almindelighed, at Ansøelserne forandres i Tidernes Løb; og det atter som en naturlig Følge af, at Forholdene selv forandre sig; men i 1848 veed jeg ganske bestemt, at en saadan Plan er fastsat, og vilde maaskee ogsaa være kommen til Udførelse, hvis ikke Begivenhederne havde forhindret det. Jeg skal, som sagt, altsaa ikke nærmere gaae ind paa dette Spørgsmaal her. Saa vigtigt det nemlig end kunde være at afgjøre, om Kjøbenhavn skal være en Fæstning eller ikke, saa troer jeg ikke, at det her er Stedet, eller i alt Fald ikke Tiden dertil; thi der foreligger ikke de tilstrækkelige Materialer til at dømme i denne Sag. Kun med Hensyn til hvad den ærede Rigsdagsmand for Holbeks Amts 2det District (Tscherning) yttrede om, at, naar dette Belte, som jeg ønskede holdt frit mellem Fæstningens Olacis og den nye Demarcationslinie skulde bebygges, saa skulde det ikke være med Bindingsværksbygninger, men snarere med grundmurede Bygninger, indrettede til Forsvar, — skal jeg bemærke, at ved den enceinte, som Fæstningsværkerne afgive, gjøres det overflødig, og disse Bygninger ville endog blive skadelige for Forsvarsvæsenet. Naar der tillige er anført, at Regjeringen selv har opført en saadan Bygning, netop i denne Zone, saa kan jeg indsee, at derved sigtes til Døvsstummeinstituttet, som ligger ved Castelsveien; men denne Bygning blev opført efter Ingenieurcorpsets egen Constructionsplan, saaledes at den i paakommende Tilfælde kan indrettes til Forsvar. Hvad der iøvrigt gjælder for et enkelt Punkt, behøver derfor ikke nødvendigvis at gjælde for alle.